

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dimars 8 de Febrer de 1898

Núm. 3469

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, en mesos: 1/300
En provincies limítrofes: 1/350
Extranjer y Ultramar: 1/400
Anticels, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Malloré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia
FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT
Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

MALALTÍAS DELS ULLS

L' oculista de Tarragona **D. J. MIRO** accedint gustós a las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots dies dilluns y divendres de 2 a 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pis primer, cantonada al carrer Monterols.
Los demés dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

ACADEMIA DE TALL

pera Senyoras y Senyoretas

baix la advocació de Nostra Senyora del Carme

DIRIGIDA PER LAS

SRTAS. ANDREU Germanas

Carrer de la Mar, 30-2.-Reus.

Las Directoras d'aquesta Academia tenen lo quart de participació a las classes que s' donen al corrent any, queda de nou obert lo curs de TALL, CONFECCIÓ y MONTURA de tota classe de prenyas de vestir, tant en roba blanca com de color, ab l' esmero y pulcritud que tenen acreditats.
Ensenyansa perfecta y rápida y al alcans de las inteligencias mes limitadas, gracias á lo senzillés de nostre sistema.

Tos

Desapareix rápidamente usant lo

XEROP SERRA

Tos

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Véigis lo prospecte.

Tos

FARMACIA SERRA.

Oberta tota la nit.

Tos

Vinyas Americanas

DE **Marcial Ombrás** (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)
Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus reduhita y autenticitat garantizada.—Cinch milions d' estacas, y un milió de barbats.

D. EDUART BORRAS PEDRET

METJE-CIRURJIA

ha traslladat sa habitació y despaig al Arrabal de Santa Anna número 45. Reus.

SECCIÓ DOCTRINAL

Document interessant

En nostre estimat colega *La Renaixensa* del dimenge, hi trobem la següent «carta oberta» deguda á la ploma del il·lustrat publicista en F. Romani y Puigdengolas. Es un document interessant que gustosos reproduhim á fi de que siga mejor sa publicitat.

CARTA OBERTA

Sr. D. Pere Aldavert.

Molt Sr. meu y distingit amic: Una persona afectada a vosté, m' ha excitat á que manifesté lo meu parer sobre 'ls articles del senyor Baró «Felipe V y los catalanes», publicats en lo *Diario de Barcelona*, y dech complaurel.

Respecte de la part erudita de dit treball, cal observar que las cortesías dels barcelonins no probant tant com se proposa l' autor. Hi ha cortesías d' encàrrech ú oficials, que no corresponen sempre á la cordialitat, com ho demostren las ab que s' festejan avuy Espanya y 'ls Estats Units.

La qüestió entre 'ls catalans y Felipe V fou la de Constitucionalitat, y si Felipe V los hagués inspirat la confiança de respectarla, segurament n' haurían estat partidaris. Mes Felipe V procedia de la Cort més absolutista de son temps, venia rodejat d' absolutistas, y aixó fou lo que 'ls decontá sixis que pogueren (que no s' improvisa, pel risch que en si porta) á la part contraria.

Crech be que 'ls catalans al principi no foren spassionats per l' Arxiduch, que provenia de la rama austriaca de que tants agravis n' havian rebut, ja desde Felipe II, que pretengué reformar las lleys fetas en Cortesense las Cortes, y de Felipe IV no'n parlém... L' abras-

ser los catalans la causa del Arxiduch fou pera conservar la Constitucionalitat, la Patria, més estimada, y ab rahó, que 'l Rey.

Llegint l' últim article del senyor Baró sembla com si res hagués passat ab lo Decret de Nova Planta, com si Catalunya hagués quedat tan entera com ho era avans de la guerra. Catalunya avans del Decret de Nova Planta conservava la soberania de naixensa. Las sevas constitucions eran paccionadas, fetas en Curia primer y en Cortes després, y encara que 'ls Reys de la Dinastia Austriaca les hi tiraren a codillo, subsistiren segons sa naturalesa fins á Felipe V, puig havia conservat organizada la soberania segons la máxima de la Edat Mitjana: *quod ab omnibus, quod omnes tangit, approbari debeat*, ó sia, que lo que á tots interessa deu aprobarse per tots; s' entén, mitjansant los organismes que la fessin viable, de lo que 'ls catalans no ferem mestres.

¿Es aquesta la Constitucionalitat que ns respecté Felipe V ab lo Decret de Nova Planta? Després de llegir l' últim article del Sr. Baró no sembla, sino, que per Catalunya res hagués passat ab tal Decret, y m' ha vingut á la memoria aquell célebre parer: «l'ordre regna á Varsovia». Lo terror fou lo que regnà també á Catalunya per

Cortes para llegimmar lo Decret de Nova Planta; preu hauria sapigut tot's guit lo per qué y contra qui s' alçava la Ciutadela. Si durant aquest sigle la guerra del centralisme contra nostra llei civil ha sigut més envidiosa que la de Felipe V, es en rahó de la llibertat política (per nosaltres hipòcrits) de que 's tantan nostros governants. Poch haurían lograt los assimilistes si Catalunya no hagués sofert lo «Capitis diminutio» Felipe V.

Deu ha fet variables las nacions, y convé no perdre de vista la naturalesa de la soberania catalana, perque lo que la forza nos arreballa, ab unió y seny podém recobrarho. No serà la primera Reconquista que farém. Més difícil fou la que portaren á cap nostros Comtes.

De vosté atent S. S. Q. B. S. M.

F. ROMANÍ y PUIGDENGOLAS.

ARTS Y LLETRAS

Un exabrupte

Si no fos pels aires de superioritat que s' dona desde «El Progreso» del dia 2 un tal Martinez Ruiz, no m' daría l' amohino (si be ho prech com á distracció) de replicar a n' el seu article, plé de frases gratuites y de conceptes equivocats.

Aquell senyor no ha fet sino interpretar de travers el meu escrit, ahont, d' una manera conscient com lo present, se troba l' impugnació de tot lo que ell declara sulfurat per la rebentada encertadissima que allí s' fá de la joventut de Castella.

Deixent de banda, per un instant, las enormes inexactituds del seu «Avis» y la poca sinceritat del esperit sectari de revolta que transparenta, el Sr. Ruiz està en absoluts contradicció am tot lo que ell en el seu llibre «Soledades» expressa. Fa l' apologia d' Epicuri y es mostra en altres páginas cristiá; predica la destrucció dels convencionalismes y enrahona d' una moral dogmática; s' exalta davant del goig de ser y s' inclina mes tert á la mística renunciació...

Ja fa temps que tenim el convenciment de que á Castella ni les autoritats consagradas saben lo que s'

pesquen respecte d'art, respecte de pensament ó respecte de literatura. Ja fa temps que estém igualment persuadits de que ni sisquera s mereixen la pena de que s'els en dongui una lliçó seriosa. El castellà d'avuy, fill d'un rassa creuada am la marroquí y home de cap estret segon Gayau, professa la més absoluta idofobia, y ostenta una infatuada y olimpica ignorancia.

Els que allí pensen per vanitat, y no perque esperitualment ho necessitin, viuen dintre d'ideas, no eternas ni robustas, sino rancies y adventicies; sense adonarse de l'evolució y renovació que constantment sofreixen, pera sanejarse.

El modern misticisme revolucionari está divorciat de tota religió positiva. Y tots els somnis que anhelan la absoluta lliberació de l'individu; que preconisan la destrucció del poder polític; que ponderan l'institució del Estat económic, no son més que expansions d'una religió profunda y lliure, d'un misticisme ideal y humanitari.

Ja estém cansats de dir à Catalunya que molts dels purists de fórmules noves no son altra cosa que renovacions filosóficas y literarias, informadas per un sagell caracteristic d'època (que es el que en la veritable historia s'eternisa); y que las escolas provenan d'ideas generals que governan durant un transcurs de temps.

Despreciem els calificatius de «juventud entusiasta y laboriosa», perque el Sr. Ruiz es massa nano per pendres atribucions de mestre. Ademés, à despit de totas las sevas afirmacions, no coneix la joventat intelectual de Barcelona; y disbarra solemnement al batejarla de snobista, puig ella representa l'única colectivitat que posseheix à Espanya una intensa cultura antiga, profundament sospesada y reflexionada. Y si nosaltres citém autors, no es pas per pedanteria, sino per expansió esperitual y perque forma part de la nostra interna formació.

Sense haver llegit «La Ciutat morta», el Sr. Ruiz califica de monstruositat aquella tragedia. Si s' refereix à la moral, hi passe en atenció à la seva ignorancia respecte d'ella. Plé de prejudicis com un filisteu, en Ruiz s'esgarrià de l'assassinat de Mariblanca. ¿Ote lo no mata à Desdemona ignoscenta? Sense sapiguerho, Mariblanca es terriblement culpable. La discussió es pot tenir sobre si es pot abonar el crim instantiu d'Otelo, si es ha de condemnar l'assassinat conscient de Leonor, à qui impulsen raons d'alta moralitat. En Martínez Ruiz coneix aquesta tragedia no més per l'argument publicat en diaris; y no havent llegit res, com no ha llegit, en d'Annunzio, las sevas afirmacions son en veritat monstruosas y acusan falta de consciencia literaria. Tot l'odi que ell professa à n'en d'Annunzio es per haverse enterat que aquest es aristócrata; pero ignora la transcendencia dels seus ideals filosófics y el concepte que té format del home y de la vida.

Las primeras poesias d'en d'Annunzio, el «Canto novo», varen servir pera cantar, en estrofas de bellesa eterna, els sofriments y la miseria de las classes proletarias. Y ho va fer ab l'ánima revoltada contra la social injusticia. ¿Sab per ventura si avuy en d'Annunzio opina d'altre modo? L'influencia d'en Baudelaire y d'en Poe, en ell es quasi nula. A la formació mental hi han contribuït els filòsofs d'Alemanya; la seva poesia s'ha abeurat en els poetas pagans de Roma y Grecia y després en las lecturas de Percy Shelley; l'integració de la seva ánima d'artista l'ha operada, electivament, en l'estudi del Vinci y dels inglesos prerrafaelitas; y l'única cosa que deu à Fransa es el refinament literari.

El Sr. Ruiz per lo que s' veu ignora que l seu maestro Clarín (à qui jo admiro més comprensivament que ell) va ser el primer que à Espanya va parlar, en termes per cert molt laudatoris, d'en Gabriel d'Annunzio; havent arribat fins al extrém de volguer il·lusionariament imitarlo en una poesia titulada «La torre», que va publicar «La Granvia» del 13 de Janer de 1895; (el ritme aquell, que no era sino l'hexametre dels llatins, abans que n d'Annunzio l'havia restaurat en Carducci en la poesia moderna; y en Clarín expressava: ritmo imitado de d'Annunzio.)

En tot aquest sigle la literatura castellana no ha produït cap literat que arribi, ja siga per la forma ó per la sensibilitat, à l'altura d'en d'Annunzio. Endemés, els anetemas del candido (aquest sí que n'és d'infant) Ruiz, li venen de retruch à sobre seu.

TULLIO HERMIL.

(Acabará.)

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 7 de Febrer de 1898 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m.	776	63		5.9	Ras	
3 t.	776	63				

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can.
9 m.	Sombra 45		13	0.		0%
3 t.						

Com era de suposar los balls de distressas que diumenge à la nit tingueren lloch en los salons de nostras societats recreativas y políticas se vegeren molt mes animats que l'anterior, regnant lo bullici y gatzara que es propia à la festa.

La segona funció que la companyia Dover, que dirigeix lo Sr. Agustini, donà en lo «Circo Frontón Reu-

sense» se vegé bastant favoreuada d' espectadors, los qui aplaudiren alguns dels números de que s' componia l' programa.

Un fetd' aquella que envergonyeixen tinguerem ocasió de presenciar las personas que à la tarde del passat diumenge tranzitaren per lo passeig de Mata, dirigint-se al «Frontón» ó à la Boca de la mina.

Un soldat que havia retornat de Cuba en l'estat que es de suposar, estava ajegut en un dels banchs de pedra que existeixen en aquell lloch de recreo fent esforços sobre-humans pera treurer lo poch menjar que havia posat en son cos.

De cor segurament que tothom compadís à aquell pobre minyó: mes potser perque son estat feya llestima, ó per altres causas la gent s'allunyava de son costat y l' pobre malalt que quan disfrutava de bona salut y de bonas forsas, quan de ningú res necessitava perque fins li sobrava pera ajudar al sosteniment de llur familia, al dia de son embarch cap aquell cementiri de fills d'Espanya, lo despedian ab música, y li donavan la cajetilla del soldado, que deyan los patrioters.

Avuy, que tot li falta, troba, sí, molta commisceració, no gayres ausilis y l' que per Espanya ha donat lo que mes en estima tenia, los anomenats pares d' ella ja venhen com los retribuheix; ab l' oblit, paga de la mateixa manera que ls organizadors de las grans festas ab motiu de las també grans embarcadas.

Ab lo vapor «Sulitjelina», han rebut los senyors Artés y Puig del comerç de pesca salada d' aquesta ciutat 20000 kilos bacallà de Noruega.

Ahir à la tarde morí à la avansada edat de 70 anys y després d' una crudel malaltia l' antich dependent del «Círculo» D. Joseph Miró Ferrer, pare de nostre amich Francesch Miró. Avuy à dos quarts de quatre de la tarde tindrà lloch son enterro.

Sentim la pérdua que ha experimentat sa atribulada esposa y filis y ns associém al dol que en aquets moments senten.

Diimenge à la tarde se sapigué en aquesta ciutat que en lo barranch del «Burgá» y dessota del pont del ferrocarril del Nort hi havia un home mort. A las quatre de la tarde se personá lo jutje instructor al lloch referit trobant à un home de boca à terra mort, semblant que la seva mort fou deguda à que passant per allí al pont remsca y al caure quedà mort instantaneamente.

Per ordre del Jutje lo cadaver fou portat ab un carro al Hospital civil d' aquesta ciutat, ahont ahir se li devia practicar la autopsia.

Invitats per la Junta Directiva de la societat «El Olimpo» ahir nit assistirem à la inauguració de la Academia de billar que está à càrrech de varias senyoretas.

(Tercer) (23) A plech de treballs regionalistas

DISCURS

Llegit per don Ferrán Girbat y Jaume en la inauguració de la secció de Bellas Arts del Centre Escolar Catalanista.

que l' mal efecte fos en mí tan gran com la cayguda de las ilusiones que m' avia format devant de la trista y rónega realitat d' aquell punt concretament.

Aquella *Salmantica* del temps dels Romans; la que s'anomenà la *Madre de las virtudes y de las ciencias y Roma la Chica*; la ciutat constantment protegida per magnats y prelats, reys, papas y Sants; allí ahont hi hagué concilis y s' reuniren Corts; allí hont se jutjà als templaris (1); ahont s' establiren ab preferencias lar *Ordenes Militares*, y predicaren Sant Vicents Ferrer y Sant Joan de Sahagún; ahont residiren molt temps Santa Teresa y Sant Ignasi de Loyola; ahont estudiá y ensenyá Fr. Lloís de León y n' feren estada ls reys Ord.ño I, Alfons VII, Fernando II, Alfons IX, Enrich II el de las Mercedes, Joan I, Joan II, Enrich IV, los Reys Católichs (molts vegadas), l'emperador Carles V, Felip II, Felip III y D. Alfons XII; allí ahont nasqué Alfons XI, morí la esposa de Trastámara, la reyna donya Joana Manuel; ahont morí també lo príncep D. Joan fill únich dels Reys Católichs, ahont se maridá Felip II ab María de Portugal; ahont en lo sigle XII s' escrigué l' *Fuero de Salamanca* y que algún temps després arribá à tenir 48 iglesias y 4 convents de Monacals y 17 de Religiosas d' altres instituts, 16

(1) Essent absolts.

de Monjas, dos besteris de reclusió voluntaris, un de reclusió forzosa y més de 30 colegis incorporats legalment à la Universitat....

La Universitat de Salamanca, que desde l' sigle XI en que fou definitivament llibertada dels sarrahins escapara ab las de Oxfort, Bolonia y París la ciencia de tot lo mon; que segons Carles V era *Tesoro de donde proveia à sus reinos de Gobierno y de Justicia*; ahont explicaren mestres tan insignes com Nebrija, Fray Lloís de León, Melcior Cano, el Broceuse, Fray Domingo Soto, Covarrubias, etc., y aprengueren los Sants següents: Sant Joan de la Creu, Sant Pere Bautista, Sant Pere Bautista, Sant Miquel dels Sants, y l' Beato Joan de Ribera; que vegé cursar en aquellas aulas als grans fundadors Diego de Anaya y l' cardenal Jimenez de Cisneros, los célebres historiadors Diego de Anaya y l' cardenal Jimenez de Cisneros, los célebres historiadors Diego Hurtado de Mendoza, Bartolomé de las Casas, Zurita Nicolás Antonio y Ambrosio de Morales, lo famos conqueridor Hernán Cortés, los sabis escriptors Arias Montano, Antonio Agustín, Chumacero y Saavedra Fajardo y ls insignes literats y poetas Cervantes, Villegas, Meléndez Valdés, Iglesias, Jovellanos, Cienfuegos, Quintana, y Joan Nicasi Gallego; avuy aquesta Universitat está despullada, pobre, com una ombra en ruinas de lo que fou. Allí ahont, segons Cervantes, hi havia de deu à dotz mil estudiants, per aquells Claustres que un temps degueren vessar d' alumnos que més tart foren mestres, s' hi passejan ara algunas dotzenas de xicots que no arriban à donarli ni sisquera l' aspecte d' una Universitat qualsevol.

Hi ha de notable à Salamanca la Plassa major, casi quadrada, ab voltas, entre quals arcadas hi ha me-

dallons simétrichs, ab baixos relleus de personatjes, de poca semblansa y gens notable execució: allí hi ha la casa del Ajuntament, en qual fatxada hi havia hagut dos excelent bustos de Carles IV y María Lluïsa, fets d' un Alvarez, esculptor espanyol que per lo notable sobresurt de entre los molts Alvarez coetanis que tingué (1).

La composició d' aquesta plassa se resent molt del mal gust que dominava en la época en que s' va fer, que era en temps dels Churriguerras y de Borromino. No obstant l' aspecte general resulta noble, rich, decorós y fins sumptuós; es sens dubte lo que, junt ab la Catedral y la casa de las Conchas, resalta més de Salamanca.

La Casa de las Conchas es un magnífich edifici, d' estil gòtic decadent, del sigle XV, ab detalls de plateresch. Es de proporcions magníficas, d' acabadíssim treball, cobert de petxinas en la pedra picada de sos murs, y lo mateix representan los claus de la porta; sobre d' ella hi ha l' Escut Real, y es molt notable la labor de la forja de las reixas. Aquellas petxinas indican que l' propietari de la casa era de la *Ordre santia-guesa* y que havia anat ó havia fet vot d' anar à Santiago de Compostela. A las cantonadas hi ha l' escut de la familia Maldonado, de Salamanca, y senyors de Barbalos, que s' compon de cinch flors de lis.

Al devant d' aquest edifici s' alza grandíoch, inmens y pesat, lo de la Iglesia y Convent dels Jesuitas, d' estil tot lo «barroch» que pot esser dintre l' grech-

(1) En la casa núm. 19 d' aquesta plassa, hi ha una llosa grabada, recordant que «allí vivió y morí el famoso poeta» D. José Iglesias.

Vegerem jugar quatre ó cinch Jón y una quiniela y 'ns sembla que no es molta la ventaja que s portan las senyoretas en manejar lo teco, donchs si la una tira elegantment las otras ho fan ab menos pulcritut pero també ab bastanta precisió.

Be es veritat que la taula de billar está molt ben nivellada y las gomas despedeixen la bola d' una manera molt precisa.

Ahir arribá en lo vehí port de Tarragona lo vapor «Sulitjelma» que conduheix 30 000 ks. bacallá pera la casa comercial d' aquesta ciutat senyors Massó y Ferrando.

A nostre colega «L' Aureneta» sembla que li dol molt la crítica que ferem de la comedia «La cosina de la Lola», original de son director, ab motiu de posarse en escena en nostre Teatre Fortuny.

Creguins lo colega que mes ens dol á nosaltres que 'l senyor Godó siga autor d' una obra com aquella; nostre desitj seria que las produccions d' aquell autor fossin dignes de tota admiració, pero si realment ho son de censura, no 'n tenim pas la culpa nosaltres.

«L' Aureneta» nos aménassa dihent que estarà á la recíproca, y per cert que li alabém la descissió, puig ens alegrarán los seus atachs á las nostras obras si aqueixas ne son mereixedoras. Guerra al plagi, á la xavacanaria, á la pornografía y á tot lo que deshonra al art! Y conti ab nosaltres sempre pera aquesta honrosa tasca.

Lo Consell directiu de la «Associació Popular Regionalista» de Barcelona ha quedat constituhit en la forma següent:

President, D. Lluís Marsans, Vis-president, D. Joseph M. Capella; Tresorer general, D. Camilo Vailés; Tresorer de propaganda, D. Enrich Ciurana; Comptador general, D. Manel Segura; Comptador de propaganda, D. Lambert Font; Bibliotecari, D. Amadeu Tous, Secretari primer, D. Domingo Corominas; Secretari segon, D. Joaquim Delclós; Vocals, D. Joseph Catarineu y D. Joseph Pujol.

Al fernes sabedors de la constitució d' aquest nou consell nostre amic Sr. Marsans, nos invita á la sessió inaugural del present curs que tindrà lloch á dos quarts de deu del vespre d' avuy.

Agrahím la invitació y nostre Corresponsal á Barcelona Sr. Fargas, procurarà correspondre á la mateixa si llurs ocupacions li permeten.

Lo diari revolucionari á la madrilenya *El Progreso* del dia 2, se permet l' atreviment d' atacar lo que diguerem sobre la joventut castellana y l' art modern en nostre article sobre la Guerrero y en d' Annunzio. En lo present número va la réplica á lo que diu, y molt mes li diriam si en Martínez Ruiz, autor del stach, tingüés condicions pera parlar com es degut sobre aqueixa cuestió. Per ell ya n' hi ha prou ab lo quel dihem.

Ahir á las nou del vespre, don Arthur Masriera doná una conferencia pública en catalá en lo Saló de Càtedras del Ateneu Barcelonés sobre 'l següent tema: «L' esperit patriótic en la tragedia aeschyliana».

Una concurrència verament extraordinaria y escullida suposém que devia assistir á escoltar al docte conferenciant, ja que la personalitat del senyor Masriera va fentse interessant á Catalunya y tothom espera ab deliri saborejar las traduccions que dels grans dramas d' Esquil te fet lo notable poeta catalá.

La secció de Carreras Especials del Centre Escolar Catalanista va celebrar ans d' ahir nit ab una important vetllada política la sessió inaugural del present curs académich.

Comensat l' acte, lo secretari senyor Feu doná lectura d' excelent memoria ressenya dels treballs que en l' any escolar darrer, realisá aquella secció.

S' aixecá després lo President, don Joseph Vidal, llegint un ben pensat discurs quin tema era «Lo Catalanisme práctic». Exposá en ell tot un plan detallat d' organizació política, relatant las forses ab que compta dintre de sí Catalunya pera viure una existencia próspera y lliure ab sos esclousius recursos y ab independencia de tot element extrany. S' estengué després en consideracions de caracter ben práctic respecte á 'a cuestió social y las ideas que 'l catalanisme podia acceptar en aquest ordre d' ideas y acabá pregant al jovent que cultivés la ciencia en benefici de la cultura de Catalunya.

Del discurs de gracias n' estigué encarregat don Lluís Marsans qui llegí un valent treball fent la apologia de la nacionalitat catalana. Tots los parlaments foren rebuts ab molts aplausos.

Hem rebut lo número de Febrer del «Resumen de Agricultura», que conté los següents articles: «La antiseptia agrícola», «El black rot en el Congreso de Toulouse», «La patata de mesa», «Puertas automáticas», «La Iceria purchasi», «La ensenanza agrícola en la Escuela de Agricultura de Barcelona», «Algo sobre las cuadras del ganado», «Sobre la substitución del azufrado por el empleo del ácido carbónico en vinicultura». Además son molt nutridas las seccions de «Bibliografía», «Casos agrícolas», «Problemas agrícolas», «Crónica agrícola» y «Revista comercial.»

Lo «Resumen de Agricultura» se publica cada mes en forma de bonich cuadern de 48 páginas y bons grabats, essent agricultors que viuen en sas fincas la majoria de sos redactors.

Se suscriu en la administració, Pl, 5, Barcelona.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Adminstració d' aquesta ciutat puja á 1271'61 ptas.

LA ÚNICA casa á Bens que ven la fina y rica tela holandesa de cetó LA DOLORES es la CASA PORTA.

LA ÚNICA casa que ven lo tan renombrat LLEN-SOL INGLÉS es la CASA PORTA.

LA ÚNICA casa que dona una pessa de TELA TOT FIL de 20 metres per 15 pessetas es la CASA PORTA.

Envío de mostrras franch de port á volta de correu.

SECCIÓ OFICIAL

Gas Reusense

La Junta d' Inspecció en cumpliment de lo que disposa l' article 13 dels Estatuts, convoca á la general ordinaria de senyors accionistas pera 'l dia 27 del actual á las 10 del matí en lo local de costum.

Vuyt dias avans estaran de manifest en Secretaría los inventaris y balans del últim exercici y la llista de senyors accionistas.

Després del despaig ordinari se procedirà á la elecció de dos vocals, un suplent y administrador.

Reus Febrer 1898.—Lo Secretari, Joan Sarda.

Registre civil

dels dias 5 y 6 de Febrer de 1898

Naciments

Marina Aragonés Sans, de Antoni y Marina.—Joan Pàmies Jové, de Joseph y María.

Matrimonis

Narcís Monné Vilella, ab Carine Guasch Ferré.—Emili Escoda Moinys, ab Josepha Puig Giró.

Defuncions

Lluís Ferré Durán, 3 mesos, Santa Clara, 20.—Concepció Mercadé Biosca, 8 dias, Rechs, 6.—Joseph Ferré Queralt, 80 anys, Sant Llorens, 5.—Jaume Ciurana Perelló, 54 anys, Amargura, 71.—Raimunda Catalá Llevat, 80 anys, Sarda, 18.—Francisca Roselló Martorell, 14 mesos, Sant Antoni, 11.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Joan de Mata.

Sant de demá.—Santa Apolonia.

SECCIÓ COMERCIAL

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	65'02	Filipinas	
Exterior	81'30	Aduanas	97'26
Amortizable	76'85	Cubas 1886	92'50
Fransas	16'05	Cubas 1890	76'50
Norts	22'70	Obs. 6 0/0 Fransa	72'
Exterior París	61'60	Obs. 3 0/0	39'

GIROS

París 33'30 Londres 33'65

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 4

De Certe en 6 dias, pel. italia «Volonta di Dio», de 96 ts., ab trázit, consignat á don L. Agostini.

De Arenys de Mar en 2 dias, l. «Raimunda», de 37 ts., ab trázit, consignat á don Joan Mallol.

De Malgrat en 2 dias, l. «Rita Anglada», de 25 toneladas, ab trázit, consignat á don Joan Mallol.

De Bilbao y esc. en 23 dias, v. «Cabo Nao», de 997 ts., ab efectes, consignat á don Marián Peres.

De Malgrat en 2 dias l. «Rita Anglada», de 25 toneladas, ab trázit, consignat á don Joan Mallol.

De Glasgow y esc. en 26 dias v. «Colón», de 509 ts., ab efectes, consignat als senyors Mac-Andrews y C.^a

Despatadas

Pera Amberes y esc. v. «Cortés», ab efectes.

Pera Liverpool y esc. v. «Cecilia», ab efectes.

Pera Cete v. «Isleño», ab vi.

Pera Barcelona pol. gol. «Borigaa», ab carga general.

Pera Cartagena l. «Raimunda», ab trázit.

Pera Valencia l. «Rita Anglada», ab trázit.

Pera Marsella y esc. v. «Cabo Nao», ab carga general.

ANUNIS PARTICULARS

ALS HERNIATS

(Trencats)

Constituheix una gran equivocació la que sofreixen la majoria dels herniats (TRENCAIS) al creure que qual-sevol braguer comprat al etzar lo suficient pera retenir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de molts complicacions funestas.

Per qui correspongui, no s' deuria permetre lo cinisme de certs mercaders d' ofici que ab major descaro s' titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títol que justifiqui sa competencia y no obstant tenen lo «desahogo» d' anunciar en los periodichs la curació radical de dita malaltia, quin mecanisme desconexen en absolut.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulten ab vostre metje, ab seguretad vos dirá que pera la curació de vostres petits, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueret de cautchouc ab ressort, testimoni-nho aixis lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espatillas.

Faixas hipogástricas pera corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá espe-ialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clauselles d' Barcelona. Establiment «La Cruz Roja»

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

EN TARRAGONA: Visita tots los dimars de 10 á 4 de la tarde, carrer Coude de Rius (avans Hospital) número 5, primer, 1.^a

TELEGRAMAS

Madrid 7.

Lo gobertn de Washington ha rebut iaformes de la cordial acullida feta á Matanzas al creuher americá «Mongomery».

Se diu que 'l «Maine» será reemplasat prompte á la Habana per altre barco de menor importancia.

—Diu «La Correspondencia» que á res práctic conduheixen los comentaris que fan algunas personas sobre 'l contingut de la nota dirigida per nostre goberna al dels Estats Units.

Los ministros guardan gran reserva, pero apesar d' aixó se sab que 'l llenguatge empleat en la nota emolou una gran correcció sobre un feudo vigorós y patriótic.

Se suposa, además, y aixó es l' únich que s' pot dir, que la nota conté un párrafo en que s' rebutja fins la hipótesis d' una intervenció americana á Cuba, párrafo que á judici dels que 'l coneixen bastaria per sí sol á fer la reputació d' un home d' Estat y d' un gran patriota.

—Se parla molt de graves noticias rebudas de Cuba relacionadas ab una visita feta per lo ministro d' Estat al Sr. Sagasta.

Encarque en los centres oficials s' han negat aquels rumors, lo cert es que á última hora dominava una impresió molt pessimista.

Se parlava d' una nova nota dels Estats Units, en la que s' dona á entendre que en lo successiu obraran en la cuestió de Cuba com convingui á sos interessos.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus a Barcelona
5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilafranca)
12:44 t. mercancias, segona i tercera.
4:57 t. correo (per Vilafranca).

De Barcelona a Reus
5:25 m. (per Vilafranca)
9:46 m. (per Vilafranca).
15:48 t. per id.
7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus a Mora

9:33 m. — 1:04 t. — 3:40 t. — 7:49 y 9:57 nit.

De Mora a Reus

4:21 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus a Tarragona

8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:01 t.

De Tarragona a Reus

7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31
SECCIO CATALANA

- «Lo Catalanisme», per Valenti Almirall, 10 rals.
- «Quadros», per Emili Vilanova, 2 "
- «La Dida», per Joseph Feliu y Codina, 2 "
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2 "
- «Costums tipicas», per id., 2 "
- «Alcover», monografia, per id., 2 "
- «Poesias», per Manel Marinell, 2 "
- «Oda a Barcelona», per Jacinto Verdagué, 4 "
- «Lo Pl de las tres branças», per id., 2 "
- «L. Aglenya», per Ramon Masferrer, 4 "
- «Croniques Pirenencas», per J. Massó Torrents, 12 "
- «La Fada», per id., 2 "
- «Catalunya trilingua», per J. Casas Carbó, 2 "
- «Anant pel mon», per Santiago Russinyol, 16 "
- «Les Croniques catalanes», per Gabriel Turull, 12 "
- «Obras catalanes», per Joseph Izart, 20 "
- «Poesias», de Joan Maragall, 8 "
- «Alades», per Emili Guanyabens, 8 "
- «Fruotidors», drama, per Ignaci Iglesias, 8 "
- «Mentalbas», per Bosch de la Triaxeria, 12 "
- «Quan jo era noy», per A. de Riquer, 20 "

- «Música vella», per E. Doris y Bonaplata, 12 "
- «Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12 "
- «Tascant per les Serres», per J. Pons y Mas, 12 "
- saven, «Espectres», per Enrich Ibsen, 8 "
- Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regionalista», a meytat de preu.
- «Cansons Catalanas», harmonizadas per Enrich Morela, han sortit: 2 rals.
- «Sant Ramón», 2 "
- «Planys», 2 "
- «El Maçoutis», per Brunet y Bellet, 4 "
- SECCIO CASTELLANA
- «España tal cual es», per Valenti Almirall, 4 rals.
- «Patria y Región», per Salvador Golpe, 12 "
- «Un ensayo de Regionalismo», per Joan Masó y Flaquer, 2 "
- SECCIO GALLEGA
- «Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.
- Además están a la venta diferentes obras de celebrats iterats catalans, castellans y extranjer.

ADMINISTRACIO DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS:
De Tarragona, 8:30 m.

De Barcelona (per Tarragona) 9:30 m.
De id. directo 10:30 m.
De id. id. 11:30 m.
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 12:30 m.
De Madrid y Zaragoza 2:30 m.
De Lleyda y Huesca 7:30 m.
NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona los 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració los 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinario.

SORTIDAS
Per a Barcelona a las 5:00 m.:
Per a id. a las 2:00 m.:
Per a Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens a m Per a id. id. id. (per idem) a las 2:00 t.
Per a Tarragona, directo a las 7:00 n.
Per a Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarragona y sas lineas a las 8:00 m.
Per a Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura a las 1:00 t.
Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.
NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los buxons després de la sortida del correo de Madrid, se li donas sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

CURSOS DE IDIOMA FRANCÉS

dirigits per lo professor francés
Mr. Ch. Gougeard

Graduat en la Academia de Paris,
individuo matriculat del Consulat general de Fransa,
a Barcelona, condecorat a Fransa y a l'extranj.

Per a ls que s' dedican al COMERS
Se fa un curs de Llengua francesa y de pronunciació correcta y s' apren lo Francés en sis mesos, per medi de son método simplifcat, instructiu, sumament interessant y al alcans de tolas las inteligencias.

Per a ls que cursin lo BATXILLERAT
Se donan lliçons particulars preparatorias als examens del Institut de Reus, contestant en castella las preguntas del primer curs y las del segon curs en un francés correcte; seguint párrafo per párrafo l' ordre de sos respectius programmas; abdos cursos tractats en un estil concís y apoyats d' exemples escullits. (Aquest curs de segon any s' anomena de «Práctica forçada» per ser parlat y escrit exclusivament en francés.

Per a ls mateixos futurs batxillers que cursan la assignatura del Francés en l' Institut o en casle vol Colegi, a títul de EXTERNOS
Se fan las correccions de sas llibretas d' apunts, ab explicacions complementarias, fins lo punt de que s' quedin completament enterats dels objectes tractats perque una gramática sens explicacions es un cos sense ánima.

Horas convencionales.—Preus limitats
Direcció: Arrabal Sant Pere, 1, segon.—Reus.

NOTA.—Als senyorets gustosos de seguir un d' aquets tres cursos, s' aconsella comprar-los per un sol preu en la impremta de Carreras y Vila, arrabal baix Jesús 4, lo primer cuadern del curs simplifcat y Gramática francesa per a los espanyols per Mr. Ch. Gougeard y aixo per enterarse de son prefaci y formarse una idea de la claretat y concisió del text de sa obra.
Advertencia important: Dits cursos no exigeizen compras de llibres; per a seguir lo primer bastara comprar cada mes un cuadern de m. n. método simplifcat, en cada dels citats impresors; per los cursos preparatorios als examens del Institut de primer y segon any, basta la adquisició de sos programmas correspondents que valen sols CUATRE RALS en casa de son autor Sr. D. Lluís de Olavarrieta Lacalle, arrabal de Sant Pere, 15, tercer.

Caramelos Pectorals

del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats el aparato respiratori tan sols presenten un al anarsen a dormir y altre a la matinalda, composició inofensiva, no conté medicament perillós.
DIPÓSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 80.
Preu de la caps 6 rals.